

Oponentský posudek diplomové práce
Bc. Jany Berešové

Hodnotová orientace studentů Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých
Budějovicích ve volném čase

Formální stránka:

Práce obsahuje 76 stran textu členěného do 5 kapitol dále rozdělených do podkapitol druhého a třetího řádu. V textu cituje autorka celkem 62 odborných zdrojů, z toho 5 cizojazyčných. Přehlednosti ubírá fakt, že v seznamu literatury odkazuje na celé časopisy, nikoliv na články, ze kterých v nich čerpala. Neodděluje ani internetové a tištěné zdroje. Seznam literatury i citace v textu odpovídají mezinárodní normě. V textu má autorka problém s používáním přímých a nepřímých citací, např. na s. 15 nebo 30, ale i na dalších. Prosím autorku, aby logiku užití přímých a nepřímých citací vysvětlila při obhajobě.

Po gramatické stránce je práce zpracována pečlivě, pouze občas se dopouští autorka menších chyb v psaní čárek v souvětí (např. na s. 16).

Vyjadřovací styl autorky odpovídá odbornému textu, pouze občas používá nespisovného větného spojení „Jestliže..., tak....“

Obsahová stránka:

Autorka se nejprve věnuje základním termínům spojeným s tématem práce: teoriím hodnot, psychologickému vymezení věku adolescence a mladé dospělosti a teorii pedagogiky volného času. Následně se snaží kvantitativní metodou popsat hodnotovou orientaci studentů TF JU ve volném čase vzhledem k jejich volnočasovým aktivitám.

Ve vztahu k různým teoriím hodnot vnímám několik nejasností. Autorka ve výčtu lidských potřeb nepostrádá potřeby duchovní, nerozlišuje ani v Maslowově hierarchické struktuře potřeb sebeaktualizační potřeby od potřeb nižších a paušálně se vyjadřuje v tom smyslu, že vyšší potřeby člověk může uspokojovat, až když jsou uspokojeny potřeby nižší. To ovšem platí pouze pro nižší potřeby, nikoliv pro potřeby sebeaktualizační opírající se o „top experiences“. Prosím autorku o vysvětlení. Navíc na s. 10 neodpovídá tvrzení autorky předcházející úvaze o tom, že hodnota je objekt, na který je zaměřena lidská potřeba. Hovoří zde o ideálech a všeobecné povinnosti, nikoliv o uspokojení potřeby. Odpovídající definici předkládá až když cituje Kučerovou, ale nijak předcházející rozpor nekomentuje.

Kapitola 1.3.3 nevystihuje podstatu sociologie hodnot.

V kapitole o adolescenci a mladé dospělosti autorka obě období vymezuje velmi vágně, a to pouze časovými hranicemi, prakticky toto krátké pojednání nevztahuje vůbec k tématu práce. V této oblasti existuje řada výzkumů, které se zabývají hodnotovým žebříčkem adolescentů a mladších dospělých (např. Evropský výzkum hodnot, Shell studie, atd.). V hodnocení závěrů svého výzkumu je potom autorka zbytečně překvapena jevy, které jsou již dlouhou dobu známé (např. diskrepance mezi vysokým oceněním hodnoty rodiny a její současnou krizí). Naopak velký prostor věnuje autorka teorii pedagogiky volného času a opakuje zde téze, které souvisí s tématem práce pouze okrajově.

V tomto smyslu považuji práci za obsahově nevyváženou.

K samotnému výzkumu mám následující připomínky a otázky:

- Má smysl srovnávat odpovědi mužů a žen, když jde evidentně o velké rozdíly v početním zastoupení obou pohlaví?
- Proč ve výzkumu hodnotové orientace autorka formulovala dvě hypotézy týkající se preferovaných činností ve volném čase? Jak se zmiňuje v teoretické části, hodnotová preference se může opírat o ideály či o postoje související s duchovním rozměrem člověka, nemusí se tím pádem opírat především a aktivitu člověka směřující k bezprostřednímu uspokojení fyzické či psychické potřeby.
- Aktivita vyvracející hypotézu č. 1 je velmi nepravděpodobná. Nemůže se jednat o diskrepanci mezi deklarovanou aktivitou a skutečnou aktivitou?

Prosím autorku, aby se k těmto otázkám a připomínkám vyjádřila při obhajobě.

Závěr:

Práce je pečlivě zpracovaná po formální stránce, po obsahové stránce je poněkud nevyvážená, což jí ubírá na hodnotě zejména ve výzkumné části.

Navrhovaná známka:

Velmi dobře – dobře (dle úrovně obhajoby)

Doc. Ludmila Muchová, Ph.D.